

סדר הפרשת חלה

בתוצאת מכון התורה והארץ

סדר הפרשת חלה

1. מניחים את העיסה לפנינו, ומברכים את הברכה.

מנהג האשכנזים:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותו, וציונו להפריש חלה [יש המוסיפים: מן העיסה].

מנהג הספרדים:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותו, וציונו להפריש חלה תרומה.

2. לוקחים חתיכה קטנה מן העיסה, ואומרים: 'הרי זו חלה'.

המנהג להפריש חלה בשיעור של 'כזית' (27 סמ"ק).

3. שורפים את החלה לבדה בתנור, או עוטפים אותה בשקית ומשליכים לפח.

כפר דרום ת"ו - אשקלון

מכון התורה והארץ,

ת"ד 1033, אשקלון 78109 טלפון: 08-6847325

דוא"ל: machon@toraland.org.il אתר: www.toraland.org.il

מיני תבלינים וכדומה, וגם מעיסה אשר מברכים עליה 'בורא מיני מזונות' (ולא 'המוציא לחם מן הארץ').

ז. עיסה 'עבה' (כלומר עיסה המוצקה דיה, שאם הופכים את הקערה, כל העיסה נופלת כאחת) שנאפית בתנור - יש להפריש ממנה חלה ולברך על ההפרשה.

ח. עיסה 'עבה' שבושלה במים או במשקה אחר (כגון טיגון בשמן עמוק) - חייבת בהפרשת חלה, אבל אין מברכים על ההפרשה.

ט. עיסה 'רכה' (כלומר עיסה נוזלית, שנשפכת לאט) שנאפית בתנור - יש להפריש ממנה חלה ולברך על ההפרשה, אלא שיש לעשות זאת לאחר האפייה.

י. עיסה 'רכה' שבושלה במים או במשקה אחר, פטורה מהפרשת חלה.

יא. נוהגים להפריש חתיכת עיסה בגודל של 'כזית' (כ- 27 סמ"ק).

יב. יש להפריש באופן שה'חלה' - חתיכת העיסה שאותה אנו מפרישים, תהיה סמוכה לעיסות או למיני המאפה שמהם אנו מפרישים. אם לא עשו כך - אין זה פוסל את ההפרשה...

יג. לאחר הברכה יש 'לקרוא שם', דהיינו לומר: 'הרי זו חלה' או 'הרי זו תרומה' או 'הרי זו תרומה חלה'. אם לא 'קרא שם' ולא אמר 'הרי זו חלה' וכדומה - אין זה פוסל את ההפרשה. יד. בימינו שבית המקדש חרב, אין נותנים את ה'חלה' לכוהן, אלא שורפים אותה. יש לשרוף את ה'חלה' לבדה בתנור, ולא תוך כדי אפיית הלחם. אם אין הדבר אפשרי, עדיף להפריש פחות מ'כזית', לעטוף את ה'חלה' בשקית ולזרקה לפח.

טו. אין מפרישים חלה בשבת.

טז. אין מפרישים חלה ביום טוב מעיסה שהוכנה בערב יום טוב, שכן ניתן היה להפריש מן העיסה בערב יום טוב. אולם עיסה שהוכנה ביום טוב - מותר גם להפריש ממנה חלה ביום טוב.

נאמר בתורה (במדבר טו, יט-כ): 'וְהָיָה בְּאֲכֹלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה לָהּ. רֵאשִׁית עֲרֹסַתְכֶם חֶלֶה תָּרִימוּ תְרוּמָה...!'. התורה חייבה את היהודי האוכל לחם בארץ ישראל, להפריש תרומה הנקראת 'חלה' מן הלחם, ולתת אותה לכוהן. הלחם הוא האוכל הבסיסי של האדם, וזוהי מצווה מיוחדת שמקיימים בו. במצוות הפרשת חלה אנו מגלים את קדושתה של ארץ ישראל ואת קדושתו של הבית היהודי. קדושתה של הארץ מתגלה במצווה זו, שכן חובת הפרשת החלה נוהגת מן התורה, דווקא בעיסה שנילושה בארץ ישראל, והיא חלק מן המצוות הקרויות 'מצוות התלויות בארץ'. גם קדושתו של הבית היהודי מתגלה במצווה זו, שכן האישה היא 'עיקרו של בית', והיא המחויבת בראשונה בקיום המצווה. על ידי נתינת החלה לכוהן, מחברת ומקשרת האישה את הבית כולו לשבט הכהונה, וכך מושפע הבית היהודי מאורה של קדושה.

א. הרמ"א בהגהתו ל'שולחן ערוך' (או"ח, סי' רמב סעי' א), כתב כך: 'נוהגין ללוש כדי שיעור חלה בבית לעשות מהם לחמים לבצוע עליהם בשבת ויום טוב והוא מכבוד שבת ויום טוב...'. כלומר, נוהגים להכין כמות של בצק שניתן להפריש ממנה חלה, ולאפות לחמים לכבוד שבת ויום טוב. ב. גם האיש וגם האישה מצווים במצוות הפרשת חלה, אבל האישה קודמת לאיש במצווה זו.

ג. מן הראוי שלפחות פעם אחת בשנה, בעשרת ימי תשובה, יקיים גם האיש את מצוות הפרשת חלה.

ד. המכין עיסה מאחד מ'חמשת מיני דגן' (חיטה, שעורה, שיפון, כוסמין, שיבולת שועל), בכמות החייבת בחלה, כדי לאפותה, חייב להפריש ממנה חלה. אם לא הפרישו חלה מן העיסה - אסור לאכול את המאפה.

ה. אם יש בעיסה קמח בכמות של 1.666 ק"ג, יש להפריש חלה ולברך על ההפרשה. אם כמות הקמח בעיסה היא מעל 1.200 ק"ג, יש להפריש בלא ברכה, מחמת הספק.

ו. מפרישים חלה ומברכים על ההפרשה, גם מעיסה שיש בה מרכיבים נוספים מלבד הקמח והמים, כגון סוכר, דבש,